

NAGY KÁROKAT OKOZHAT A VADGAZDÁLKODÁSNAK A JÁRVÁNYHELYZET

Az elhúzódó koronavírus-járványnak várhatóan komoly negatív gazdasági hatása lesz a magyar vadgazdálkodási ágazatra is, rövid és hosszú távon egyaránt.

Az Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018/2019-re vonatkozó adatai szerint, a vadgazdálkodás bevételei országos szinten megközelítették a 28 milliárd forintot, ennek 70 százaléka bérvadászatból és a hozzá kapcsolódó szolgáltatásokból, valamint a lőtt vad értékesítéséből származott. Ez önmagában is jelzi az ágazat kiszolgáltatott helyzetét, amelyet a jelenlegi járványügyi helyzetből fakadó, a gazdaságot és azon belül a turizmust súlyosan érintő hatások gyakorlatilag rövid idő alatt tönkretelhetnek. A vadászatra jogosultak (2018/2019-ben összesen 1448 vadgazdálkodási egység) döntően egyesületi formában működnek, jellemzően tőkeszegények és pénzügyi tartalékkal gyakorlatilag nem rendelkeznek.

Működésképtelenségük esetén az adott vadászterület (ami egyben mező- és erdőgazdálkodási területet is jelent) hosszú időre vadászatra jogosult nélkül maradhat, ami következtében sem a vadkármegeelőzésről, sem a keletkező vadkárok megtérítéséről nem lehet majd gondoskodni. Mindezen túl az afrikai sertéspestis elleni védekezésben a legfőbb feladatként megfogalmazott célkitűzést, a vaddisznóállomány csökkentését sem tudja majd elvégezni a vadászatra jogosult. Gazdasági és állategészségügyi érdek is a vadászatra jogosultak működőképességének megőrzése.

A vadászatra jogosultak gazdálkodásának legjelentősebb anyagi hátterét biztosító bérvadászat visszaesése, illetve a külföldi bérvadászathoz kapcsolódó szolgáltatásokból származó bevételek elmaradása komoly problémákat okoz. Fontos, hogy a vadászatra jogosult vezetősége mellett a tagság is tisztában legyen a társaság anyagi helyzetével (pl. megtakarításokkal, kintlévőségekkel, esetleg meglévő tartozással), hogy kellő időben fel lehessen készülni az esetleges pénzügyi nehézségek, likviditási problémák közös megoldására. Tanácsoljuk, hogy a vadászatra jogosultak alaposan gondolják át, hogy melyek azok a kiadások, ill. költségek, amelyeket – egyéb szankciók nélkül – későbbre halaszthatnak. Sokuk számára nagy segítséget jelent a most bevezetett hiteltörlesztési moratórium, amelynek értelmében minden magánszemély és vállalkozás 2020. március 18-án fennálló hitelének tőke- és kamatfizetési kötelezettsége az év végéig felfüggesztésre kerül.

Fontos tudnivaló, hogy azok az egyesületi formában működő vadásztársaságok, amelyek alapszabályában főtevékenységként szerepel a 9319 TEÁOR szám (egyéb sporttevékenység), azok adott esetben élhetnek a koronavírus miatti meghirdetett járulékkedvezménnyel is. Lényeges feltétel azonban ehhez, hogy a vadásztársaságnak az elmúlt hat hónapban (2019. szeptember 23. - 2020. március 23. között), a tagdíjak nélkül befolyó bevételének nagyobb része származzon a 9319 TEÁOR számhoz rendelhető tevékenységből (minimum 30%-a).

A kritériumként előírt bevételarány későbbi igazolhatósága érdekében vezetni kell egy nyilvántartást, amely alapján a kedvezmény igénybevételének jogosultsága megállapítható,

ill. a NAV által ellenőrizhető. Javasoljuk, hogy ez ügyben mielőbb konzultáljanak a társaság könyvvezetését végző szakemberrel.

Amennyiben adott egyesület megfelel a fentieknek, és igénybe tudja venni ezt a járulékkedvezményt, akkor a munkavállalói tekintetében a járulékalapot képező jövedelem után nyugdíjjárulékot, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és munkaerő-piaci járulékot nem, csak a 4 százalékos mértékű természetbeni egészségbiztosítási járulékot, de legfeljebb 7.710 forint összeget kell megfizetnie 2020. március, április, május és június hónapra. Ezzel együtt a vadászatra jogosultak esetében számos egyéb kiadás „befagyasztására”, átütemezésére is szükség lehet a következő néhány hétben, hónapban, annak érdekében, hogy a változó (nem fix) költségeiket a minimálisra szoríthassák.

A külföldi vadászvendégek elmaradásából származó bevételkiesést valahogy pótolni kell, amihez minden rendelkezésre álló eszközt és szóba jöhető lehetőséget érdemes végiggondolni. Azokban az esetekben, ahol a társasági tagdíjat az év során két (vagy több) részletben fizetik be, ott indokolt lehet most ezen változtatni, és előrébb hozni az éves tagdíj rendezését. Ezzel együtt az is előfordulhat, hogy több helyen az éves tagdíj kényszerű megemelése, vagy úgynevezett egyszeri hozzájárulás fizetése is elkerülhetetlen lesz. Ahol van rá lehetőség, ott át kell gondolni a taglétszám növelésének kérdését, akár teljes jogú tagsággal, akár pártoló tagsággal, illetve egyéb konstrukcióban történő vadászati lehetőség értékesítésével.

A lőttvad-értékesítés jelenlegi helyzete rávilágít arra a jelentős problémára, hogy amennyiben a megszokott felvásárlás megakad, jellemzően nincs más alternatív piac. Ezért különösen fontosnak tartjuk a vadhús helyben történő felhasználásának ösztönzését, a helyi (rövid ellátási láncon keresztül történő) értékesítés gyakorlatának kidolgozását. Meg kell nézni, hogy milyen lehetőség lenne helyi, térségi felvevőpiacot találni, és hogy ennek a feltételei mennyire adottak. Amennyiben ebben a kérdésben szabályozási nehézséget érzékel valaki, kérjük, hogy azt jelezze a kamara irányába, annak érdekében, hogy kezdeményezhessük az előnyösebb helyzet felé történő elmozdulást.

Az elmaradó külföldi bérvadászok miatti azonnali bevételkiesés (tavaszi őzbakvadászat) bizonyos mértékű pótlását jelentheti a hazai bérvadászok számára történő értékesítés, de összességében vélhetően lényegesen elmarad az eredetileg tervezett bevételektől. A túlzott mértékű árengedmények helyett, megfontolandó például az elejteni kívánt őzbakon felül további példány(ok) térítésmentes terítékre hozatalának felajánlása, esetleg speciális csomagok kialakítása (lőtt vad húsának elvitelével, üzekedési időben történő válogató vadászatra visszatérési lehetőséggel stb.). Szem előtt kell tartani, hogy a hazai vadásztársadalom többsége nem rendelkezik tagsági viszonytal valamely vadásztársaságban, ők (a körülményekhez képest) folyamatosan keresik a hazai vadászati lehetőségeket. Itt az idő, hogy most ők kerüljenek a keresleti oldal fókuszába.

Kiemelt feladatként közeledik most a vadkár-megelőzés megtervezése, megszervezése és végrehajtása. A jelenlegi kijárási korlátozás (március 28. – április 11.) lehetővé teszi az egyéni vadászatot, e tekintetben tehát nincs fennakadás. A tavaszi túráskárok megelőzése során elejtett vaddisznók (diagnosztikai célú kilövések) az állami kártalanításon keresztül (ASP mentesítési terv) időlegesen gazdasági szempontból is „mentőövet” jelenthetnek. Ehhez ösztönözni kell valamennyi vadászt, hogy a tavaszi vetések és kelések ideje alatt hatványozottan vegyenek részt a vadkárrelhárító, egyéni vadászatokon.

A helyi, környező vadászok összefogása és aktivitása nélkül nehezen lesz megmenthető a hazai vadgazdálkodási egységek bizonyos része. Ez adott esetben azt is jelentheti, hogy egy-egy terület átmeneti időre akár vadászatra jogosult nélkül maradhat, aminek következtében nem lesz, aki érdemi lépéseket tegyen a vadkármelegelőzés, illetve vadkármegettérítés területén. Ez a gazdatársadalomnak sem lenne kedvező, ezért a gazdálkodóknak fokozottabb kommunikációt kell folytatniuk a gazdálkodási területükön illetékes vadászatra jogosulttal, közösen, egymás irányába szolidaritást mutatva, téve a vadkárok ellen.

Budapest, 2020. április 3.

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara